מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את עלילת הסיפור, דמויותיו ומבנהו
- לזהות נושאים ומוטיבים מרכזיים בסיפור
- לנתח אמצעים אמנותיים וציטוטים נבחרים

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – הבנת העלילה - רב ברירה

- 1. ב – צנחן צעיר מהקיבוץ
- 2. ב – מחשש שלא יזהו אותו בין הצנחנים
- 3. ב – הוא מתחשמל ומת
- 4. א – אביו של גדעון, הוגה ומייסד קיבוצי
- 5. ג – זאקי
- 6. ב – עקדת יצחק

חלק ב' – נכון או לא נכון

- 1. נכון – הוא רגיש ופגיע, בניגוד לאביו החזק
- 2. לא נכון – הוא מתואר כאדם חזק, רהוט ובטוח בעצמו
- 3. לא נכון – העלילה מתרחשת ביום אחד, משחר עד ערב
- 4. נכון – כך נרמז בסיפור בכמה מקומות
- 5. לא נכון – הסיום פתוח-אירוני, מתואר באור ובשקט
- 6. נכון – כך נאמר בדף התוכן

חלק ג' – השלמת מילים

- 1. צנחן
- 2. נערצים
- 3. חשמל
- 4. שושלת
- 5. נוף

חלק ד' – התאמה בין דמויות למאפיינים

- 1 – ד (צנחן רגיש ופגיע, מבקש הכרה מאביו)
- 2 – ג (מייסד קיבוצי נערץ, יהיר ושתלטני)
- 3 – ב (ילד פרוע, לפי רמזים בנו הלא-חוקי של שמשון)
- 4 – א (אמו של גדעון, מתוארת באופן נלעג)

חלק ה' – סדר אירועים בעלילה

- 1. יומו האחרון של גדעון נפתח בזריחת שמש נהדרת
- 2. גדעון פותח גם את המצנח הרזרבי כדי לבלוט
- 3. הרוח סוחפת את גדעון וחופותיו מסתבכות בכבל החשמל
- 4. אנשי הקיבוץ מתאספים וצועקים עצות סותרות
- 5. גדעון מטלטל את עצמו אל הכבל ומת מהתחשמלות
- 6. הסיפור נחתם בתיאור הנוף השליו של הערב

חלק ו' – ניתוח קצר

- 1. האב מזלזל בבנו בילדותו, ובסוף גדעון אכן מת והשושלת לא נמשכת - בדיוק כפי שהאב חשב, אך לא באופן שציפה לו
- 2. גדעון נותר תלוי בין שמיים וארץ, בין רצונו לברוח מעולם האב לבין המשיכה חזרה לקרקע ולקיבוץ
- 3. הקיבוץ מוצג כקהילה שצופה ושופטת ואינה רואה את היחיד; הדור השני נכשל לעמוד בדמות הצבר האידיאלי

כרטיס יציאה – מה לחפש

- פתיחת המצנח הרזרבי מחשש שלא יזהו אותו
- עקדת יצחק
- תשובה המתייחסת לציפיות האב ולניסיון גדעון לזכות בהכרתו

טיפים להפעלה:

- מומלץ לקרוא בכיתה את הציטוטים המרכזיים ולדון במשמעותם לפני מילוי הדף
- כדאי להדגיש את ההבדל בין הגיבור הציוני האידיאלי לבין הדמות הפגיעה של גדעון
- ניתן לחלק את חלק הכתיבה הפתוח לעבודה בזוגות ולדיון משותף בסיום

דף תרגול: "דרך הרוח" מאת עמוס עוז

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה נתרגל סיפור קצר על צנחן צעיר בשם גדעון, שקורה לו דבר נורא ביום הצניחה שלו. נלמד על הדמויות ועל הרעיונות בסיפור.

📖 מילון קטן:

צנחן	חייל שקופץ ממטוס עם מצנח
מצנח רזרבי	מצנח נוסף, ליתר ביטחון
שושלת	המשך של משפחה מדור לדור
אירוניה	כשקורה הפוך ממה שציפו לו
עקדה	סיפור מקראי על אברהם ובנו יצחק
אידאולוגיה	מערכת רעיונות ואמונות
גרוטסקי	מוזר ומעורר אי נוחות
מספר כל־יודע	מספר שיודע את מחשבות כל הדמויות

1 חלק א' – הבנת העלילה - רב ברירה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה התפקיד של גדעון בסיפור?

א) מזכיר הקיבוץ ב) צנחן צעיר מהקיבוץ ג) מפקד הצנחנים ד) חבר של זאקי

2. למה גדעון פתח מצנח נוסף?

א) כדי לנחות מהר יותר ב) מחשש שלא יזהו אותו בין הצנחנים ג) כי המצנח הראשון התקלקל

ד) כי אביו ביקש זאת

3. איך נגמר הסיפור בשביל גדעון?

א) הוא נוחת בשלום ב) הוא מתחשמל ומת ג) הוא חוזר לקיבוץ בגאווה ד) הוא נפצע קל

4. מי זה שמשון?

א) אביו של גדעון, הוגה ומייסד קיבוצי ב) מורו של גדעון ג) קצין צבאי ד) רופא הקיבוץ

5. מי לועג לגדעון?

א) רעיה ב) שמשון ג) זאקי ד) קורא הסיפור

6. איזה סיפור מהתנ"ך דומה לסיפור הזה?

א) מגדל בבל ב) עקדת יצחק ג) דוד וגוליית ד) יציאת מצרים

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	גדעון דומה באופיו לאמו יותר מאשר לאביו	☐	☐
2	שמשון שיינבוים הוא איש חלש וביישן	☐	☐
3	הסיפור מתרחש לאורך כמה שבועות	☐	☐
4	זאקי, לפי רמזים בסיפור, הוא בנו הלא-חוקי של שמשון	☐	☐
5	הסיום מתואר כטרגדיה רועשת ואלימה	☐	☐
6	שם הסיפור רומז לספר קהלת	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. גדעון שנהב הוא _____ צעיר מקיבוץ נוף חריש

2. שמשון שיינבוים הוא מן ההוגים והמייסדים ה_____ של התנועה הקיבוצית

3. גדעון נסחף ברוח ושתי חופותיו מסתבכות בכבל _____ של מתח גבוה

4. האב מקווה שבנו ימשיך את ה_____ המשפחתית

5. הסיפור מסתיים בתיאור ה_____ השליו של ערב

4 חלק ד' – התאמה בין דמויות למאפיינים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. גדעון שנהב	___	**א.** אמו של גדעון, מתוארת באופן נלעג
2. שמשון שיינבוים	___	**ב.** ילד פרוע, לפי רמזים בנו הלא-חוקי של שמשון
3. זאקי	___	**ג.** מייסד קיבוצי נערץ, יהיר ושתלטני
4. רעיה גרינשפן	___	**ד.** צנחן רגיש ופגיע, מבקש הכרה מאביו

5 חלק ה' – סדר אירועים בעלילה

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	גדעון פותח גם את המצנח הרזרבי כדי לבלוט
☐	הרוח סוחפת את גדעון וחופותיו מסתבכות בכבל החשמל
☐	גדעון מטלטל את עצמו אל הכבל ומת מהתחשמלות
☐	יומו האחרון של גדעון נפתח בזריחת שמש נהדרת

☐	הסיפור נחתם בתיאור הנוף השליו של הערב
☐	אנשי הקיבוץ מתאספים וצועקים עצות סותרות

6 חלק ו' – ניתוח קצר

ענו בקצרה.

1. הסבירו כיצד הציטוט "בילד כמו גדעון אין מייסדים שושלת" מתגשם באופן אירוני בסוף הסיפור

2. מה מסמל כבל החשמל שבו נתקע גדעון?

3. מדוע ניתן לראות בסיפור ביקורת על האידאולוגיה הקיבוצית?

כרטיס יציאה

מה גורם לגדעון להסתבך בכבל החשמל?

לאיזה סיפור מקראי מרמזים בסיפור?

כתבו משפט אחד על היחס בין גדעון לאביו

איך הרגשתי בשיעור? 😕 😐 🙂 😀